



| SSL54 | 03.12.15 | ISSN 2408 0055

## Ήρθε Γράμμα στο Σχολείο

Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων  
με Αναπηρία  
3 Δεκεμβρίου 2015



Το συγκεκριμένο γραμματόσημο εκδόθηκε το 2009 με θέμα την Αναπηρία και αναγράφει ως επικεφαλίδα τη φράση «Δισεκατονταετηρίδα από τη γέννηση του Louis Braille». Τι γνωρίζετε για τον Louis Braille και πώς συνδέεται με τα ΑμεΑ και την ιστορία τους;

### Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία

Επιστολή προς τους Μαθητές

Αθήνα: 2.12.2015

Προς: Μαθητές / Μαθήτριες Σχολείων  
Εθνικού Δικτύου Αγωγής Υγείας

**ΘΕΜΑ: «3<sup>η</sup> Δεκέμβρη - Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία: Η περίπτωση των κωφών μαθητών/-τριών »**

#### Αγαπητοί Μαθητές / Αγαπητές Μαθήτριες,

Στις **3 Δεκέμβρη 2015, Εθνική και Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία**, τα άτομα με αναπηρία αγωνίζονται για να ανατρέψουν τον κοινωνικό αποκλεισμό που βιώνουν. Όλοι γνωρίζουμε πως τα άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων **των κωφών και βαρήκοων ατόμων**, υφίστανται καθημερινά παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Για δεκαετίες στερήθηκαν την πρόσβασή τους σε κοινωνικά αγαθά όπως η εκπαίδευση, η εργασία, η υγεία, οι μεταφορές, ο πολιτισμός, η κοινωνία της πληροφορίας.

**Μπορείτε να σκεφτείτε ποιο είναι το σημαντικότερο πρόβλημα των κωφών ατόμων;**

Το σημαντικότερο πρόβλημα των κωφών ατόμων είναι η **επικοινωνία**. Τα κωφά-βαρήκοα άτομα επικοινωνούν με την **Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (ΕΝΓ)**, η οποία είναι οπτικοκινητική και όχι προφορική. Εκφράζεται δηλαδή με την κίνηση των χεριών, την έκφραση του προσώπου, τις κινήσεις του σώματος. Έχει τους δικούς της γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες που τη διαφοροποιούν σε μεγάλο βαθμό από την ομιλούμενη.



Η Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (ΕΝΓ) αναγνωρίστηκε νομικά το 2000 ως **επίσημη γλώσσα των κωφών στην εκπαίδευση** (νόμος 2817/2000). Η Ελλάδα ήταν η 17<sup>η</sup> χώρα στον κόσμο που αναγνώρισε επίσημα τη νοηματική γλώσσα. Με την αναγνώριση της νοηματικής γλώσσας άνοιξαν νέοι δρόμοι, όχι μόνο για τους κωφούς αλλά και για ακούοντες που

η κάθε χώρα αναπτύσσει τη δική της νοηματική γλώσσα με διαφορετικά κατά βάση νοήματα και διαφορετικό αλφάβητο; Μεταξύ των διάφορων νοηματικών γλωσσών υπάρχουν κοινά χαρακτηριστικά αλλά και πολλές διαφορές σε μορφολογικό επίπεδο. Οι κωφοί διαφορετικών κρατών μπορούν να συνεννοούνται μέσω του **Διεθνούς Κώδικα Νοηματικής**, ο οποίος εξυπηρετεί σε απλές καθημερινές ανάγκες επικοινωνίας.

**Ποια είναι η κατάσταση στον χώρο της εκπαίδευσης των κωφών μαθητών/-τριών στην Ελλάδα σήμερα;**

Υπαρξη εμποδίων στην πρόσβασή τους στη γνώση.

Υπαρξη βίας και καταναγκασμού για χρήση προφορικού λόγου.

Υπαρξη χαμηλών προσδοκιών από την πλευρά των εκπαιδευτικών όσον αφορά τις δυνατότητες των κωφών μαθητών/-τριών.

Έλλειψη αμφίδρομης και αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ δασκάλων και μαθητών.

Η μορφή επικοινωνίας των κωφών μαθητών/-τριών με τους δασκάλους τους ποικίλει από χώρα σε χώρα· ωστόσο ο προφορικός λόγος εξακολουθεί να διατηρεί κυρίαρχη θέση.

## το Αλφάβητό μου



Η χρήση εκπαιδευτικών διερμηνέων παραμένει από ελάχιστη έως ανεπαρκής.

Τα κωφά και βαρήκοα άτομα και οι οργανώσεις που τους εκπροσωπούν διεκδικούν από την ελληνική Πολιτεία να λάβει μέτρα για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών τους. Ενδεικτικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι:

Η εκπαίδευση των κωφών-βαρήκοων πρέπει να ξεκινάει αμέσως με τη διάγνωση της κώφωσης. Η προσχολική ή εκπαίδευση είναι το σημαντικότερο κομμάτι για τη μετέπειτα εξέλιξη.

Οι κωφοί μαθητές/-τριες πρέπει να αντιμετωπίζονται ως δίγλωσσα παιδιά κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Οι δάσκαλοι πρέπει να είναι γνώστες της γλώσσας και της κουλτούρας των κωφών.

Τα σχολικά βιβλία ιδιαίτερα στις πρώτες τάξεις της εκπαίδευσης πρέπει να είναι προσβάσιμα στα κωφά άτομα προσαρμοσμένα οπτικά (με εικόνες, νοηματική γλώσσα).

**Μπορείτε να σκεφτείτε άλλα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν με σκοπό την ισότιμη συμμετοχή των κωφών μαθητών/-τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία;**

**Αγαπητοί Μαθητές / Αγαπητές Μαθήτριες,**

Στις 3<sup>η</sup> Δεκέμβρη, Εθνική και Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία, διοργανώνονται σε ολόκληρη τη χώρα πρωτοβουλίες και κινητοποιήσεις για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Σας καλούμε να λάβετε μέρος γιατί οι κοινωνίες αλλάζουν μόνο με τη συμμετοχή των νέων ανθρώπων.



**Μια καλλιτεχνική πρωτοβουλία που πρέπει να γνωρίζετε:** Εδώ και 30 χρόνια η λειτουργία του

**Θεάτρου Κωφών Ελλάδας** αποτελεί ένα ηχηρό χτύπημα σε μια κοινωνία που δεν διασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή σε όλους και ταυτόχρονα έναν καλλιτεχνικό χώρο ευαισθητοποίησης του κόσμου σε θέματα διαφορετικότητας.

**Η διαφορετικότητα δεν μπορεί να αποκλειστεί, γιατί είναι μέρος της ζωής.**

**Ιωάννης Βαρθολομαΐδης**

Πρόεδρος Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία

